

Bruselj, 23. april 2021
(OR. en)

8129/21

COHAFA 37
FIN 312
DEVGEN 78
COAFR 102
MAMA 69

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	7857/21
Zadeva:	Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 2/2021: „Humanitarna pomoč EU za izobraževanje: z njo se pomaga otrokom v stiski, vendar bi morala biti dolgoročnejša in doseči več deklet“ – sklepi Sveta (23. aprila 2021)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o Posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča št. 2/2021, naslovljenem „Humanitarna pomoč EU za izobraževanje: z njo se pomaga otrokom v stiski, vendar bi morala biti dolgoročnejša in doseči več deklet“; sklepi so bili odobreni 23. aprila 2021 po pisnem postopku.

Sklepi Sveta

o Posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča št. 2/2021: „Humanitarna pomoč EU za izobraževanje: z njo se pomaga otrokom v stiski, vendar bi morala biti dolgoročnejša in doseči več deklet“

1. Svet je seznanjen s Posebnim poročilom Evropskega računskega sodišča št. 2/2021 „Humanitarna pomoč EU za izobraževanje: z njo se pomaga otrokom v stiski, vendar bi morala biti dolgoročnejša in doseči več deklet“, v katerem so bili preučeni projekti v Jordaniji in Ugandi med letoma 2017 in 2019, da bi ocenili učinkovitost humanitarne pomoči EU za izobraževanje.
2. Izobraževanje je prednostna naloga otrok, ki preživljajo humanitarne krize. Poleg formalnih učnih rezultatov povečuje odpornost, zagotavlja takojšnjo fizično zaščito, tudi pred nasiljem na podlagi spola, in lahko zmanjša psihosocialni učinek travme na otroke. Humanitarna pomoč za izobraževanje je ključen del celostnega pristopa k trajnostnemu razvoju, humanitarnemu delovanju ter preprečevanju konfliktov in vzpostavljanju miru. Najpomembneje pa je, da otrokom zagotavlja upanje za prihodnost.
3. Svet pozdravlja dejstvo, da je Komisija znatno povečala svoje naložbe v pomoč za izobraževanje in temu v letu 2019 namenila 10 % proračuna za humanitarno pomoč v primerjavi s samo 1 % v letu 2015. Svet v zvezi s tem pozdravlja zavezo Komisije, da bo še naprej podpirala izvajanje izobraževanja v izrednih razmerah ter razširila prizadevanja na tem področju, da bi zagotovila dostop do vključujočega vseživljenjskega učenja ter varnega in enakopravnega kakovostnega izobraževanja in usposabljanja na vseh ravneh.
4. Svet pozdravlja dejstvo, da je bilo upravljanje izobraževanja v izrednih razmerah s strani Komisije na splošno uspešno, kot je ugotovilo Računsko sodišče, ter da je bilo za projekte ugotovljeno, da so pomembni in dobro usklajeni ter prinašajo pričakovane rezultate pri zagotavljanju izobraževanja otrokom v stiski v okviru humanitarne pomoči.

5. Svet ponovno poudarja, da bi moral biti humanitarni odziv zakoreninjen v pristopu, ki temelji na potrebah, s poudarkom na različnih izzivih in akterjih, ki so vključeni v posameznih humanitarnih razmerah. V zvezi s tem lahko sodelovanje z lokalnimi akterji zagotovi učinkovit odziv na lokalne potrebe ter pomaga pri prepoznavanju in podpiranju najranljivejših ljudi v družbi. Svet je poleg tega seznanjen z vse večjimi izzivi, ki jih prinaša pandemija COVID-19 pri dostopu do upravičencev, izvajanju izobraževalnih dejavnosti in izpolnjevanju predhodno določenih ciljev, ter poudarja, da je treba prilagoditi zasnovo projektov in njihovo operacionalizacijo. Vse te omejitve, ki so posledica pandemije, vplivajo na zagotavljanje izobraževanja v izrednih razmerah, kar ima večje posledice za podporo ženskam in dekletom ter njihovo dobro počutje.
6. Svet ugotavlja, da so bila v revizijskem poročilu opredeljena naslednja področja, na katerih so potrebne izboljšave: v večji meri bi bilo treba uporabljati navodila, relevantna pri financiranju okrepljene zmogljivosti odzivanja, ki ga zagotavlja GD ECHO; projekti bi morali biti usmerjeni v večje število deklet in jih tudi doseči; programi bi morali biti oblikovani tako, da bi se izvajali dovolj dolgo, da bi zadostno izpolnili izobraževalne potrebe otrok; izboljšati bi bilo treba analizo stroškov projektov in možnosti za večjo stroškovno učinkovitost; projekti denarne pomoči za izobraževanje pa bi morali biti bolj osredotočeni na dolgoročne rešitve za zmanjšanje odvisnosti upravičencev od denarne pomoči.
7. Svet pozdravlja pet priporočil Računskega sodišča o:
 1. večji uporabi rezultatov projektov okrepljene zmogljivosti odzivanja;
 2. zagotavljanju večje podpore za dekleta v izobraževalnih projektih;
 3. zagotavljanju dolgoročnejšega financiranja izobraževanja v dolgotrajnih krizah;
 4. izboljšanju analize stroškov pri izboru in spremljanju izobraževalnih projektov;
 5. izboljšanju trajnostnosti projektov denarne pomoči za izobraževanje v dolgotrajnih krizah.

OKREPLJENA ZMOGLJIVOST ODZIVANJA

8. Okrepljena zmogljivost odzivanja so namenska proračunska sredstva GD ECHO, ki podpirajo globalne, strateške in vključujoče pobude, katerih cilj je povečati zmogljivost humanitarne skupnosti za čim uspešnejši in učinkovitejši odziv na krizo. Svet pozdravlja dejstvo, da je okrepljena zmogljivost odzivanja osredotočena na krepitev sistema in zagotavljanje svetovnih javnih dobrin za sektor humanitarne pomoči. Vendar pa se seznanja z ugotovitvijo Računskega sodišča, da je Komisija rezultate projektov okrepljene zmogljivosti odzivanja na področju izobraževanja v izrednih razmerah uporabila v omejenem obsegu, vključno s smernicami za merjenje kakovosti izobraževanja v izrednih razmerah, kar je ključno merilo učinkovitosti. Komisijo spodbuja k sistematičnejšemu vključevanju ustreznih orodij, razvitih s podporo okrepljene zmogljivosti odzivanja, v njene dejavnosti za izobraževanje v izrednih razmerah, da bi čim bolj povečali odzivno zmogljivost izvajalskih partnerjev.

PODPORA ZA DEKLETA

9. Svet meni, da bi moral biti cilj humanitarne pomoči doseči ljudi v najbolj ranljivem položaju. V okoliščinah, v katerih prihaja do kriz, se ženske in dekleta, vključno z invalidnimi ženskami in otroki, soočajo z večjim tveganjem za izpostavljenost nasilju in težavam pri dostopu do osnovnih storitev, kot je izobraževanje. Svet v zvezi s tem poudarja, da bi bilo treba pri zasnovi in zagotavljanju/izvajanju izobraževanja v izrednih razmerah upoštevati vidik spola ter zagotavljati vključenost in dostopnost.
10. Svet je zaskrbljen zaradi ugotovitve Računskega sodišča, da projekti, ki jih financira EU, niso usmerjeni v zadostno število deklet ali jih ne dosežejo. Kljub temu se zaveda izzivov pri doseganju posebnih ciljev, saj bi morale zagotavljanje humanitarne pomoči temeljiti na analizah potreb, na katere vplivajo posebnosti posameznih okoliščin.

11. Svet poziva Komisijo, naj še naprej v večji meri upošteva enakost spolov v izobraževalnih programih ter izobraževanje deklic in najstnic, podpira kampanje ozaveščanja skupnosti, se bori proti nasilju na podlagi spola, krepi usposabljanje učiteljev in učiteljic o vprašanih enakosti spolov in nasilja na podlagi spola, podpira in povečuje število učiteljic ter odpravlja digitalni razkorak med spoloma, ki v razmerah pandemije COVID-19 vpliva zlasti na dekleta.
12. Svet pozdravlja zavezanost Komisije krepitvi in spremljanju razsežnosti spola v izobraževalnih projektih ter pozdravlja dejstvo, da se Komisija osredotoča na sprejetje vključujočega in celostnega pristopa za odzivanje na najnujnejše potrebe tako fantov kot deklet.

DOLGOROČNO FINANCIRANJE IN TRAJANJE PROJEKTOV

13. Svet pozdravlja prizadevanja Komisije za financiranje projektov izobraževanja v izrednih razmerah, ki so usklajeni s trajanjem šolskega leta in zajemajo vsaj eno celotno šolsko leto, pri čemer začenja prednostno obravnavati projekte, ki trajajo 24 mesecev. Strinja se z oceno Računskega sodišča, da je večletno financiranje tudi v skladu z zavezami iz t.i. velikega dogovora ter pozitivno vpliva na učinkovitost in uspešnost izobraževanja v izrednih razmerah.
14. Svet obenem ponovno poudarja, da bi morale biti trajanje projektov odvisno od okoliščin in bi morale zagotavljati hitre, vendar celovite odzive, ki bi omogočali zagotavljanje varnih prostorov za otroke. Poleg tega ugotavlja, da so lahko kratkoročni ukrepi na področju izobraževanja ključnega pomena, vendar so potrebe po izobraževanju v dolgotrajnih krizah običajno srednje- do dolgoročne.

15. Svet se v zvezi s tem seznanja z ugotovitvijo iz poročila, da večina ocenjenih projektov ni trajala dovolj dolgo, da bi zadostila izobraževalnim potrebam otrok v dolgotrajni krizi. Podpira priporočilo iz poročila, naj Komisija zagotovi dolgoročnejše financiranje izobraževanja v dolgotrajnih krizah. Svet pozdravlja nedavni napredek GD ECHO pri zagotavljanju višjih ravni večletnega financiranja in poziva Komisijo, naj ta proces pospeši. Prav tako poudarja, da mora Komisija podvojiti svoja prizadevanja za zagotavljanje prožnejšega financiranja.
16. Svet spodbuja tudi krepitev partnerstev s skupnostmi in izvajalskimi partnerji z uporabo usklajenega pristopa na podlagi participativne ocene potreb, da se zagotovi, da se podpora Komisije v daljšem časovnem obdobju učinkovito vzdržuje. Humanitarno posredovanje bi bilo treba zasnovati in izvajati ob sodelovanju in participaciji lokalnega prebivalstva ter širokega razpona akterjev civilne družbe, ki pogosto delujejo blizu skupnostim, ki jih prizadenejo krize. To participativno metodologijo bi bilo treba vključiti v širši pristop usklajenih in večsektorskih ocen potreb, ki spodbujajo usklajevanje in trajnostnost, na primer s poglobljanjem povezav med izobraževanjem v izrednih razmerah in načrtovanjem programov za preživljanje.

ANALIZA STROŠKOV IN UČINKOVITOST

17. Svet poudarja, da si je treba prizadevati za čim večjo stroškovno učinkovitost pri izboru, izvajanju in ocenjevanju projektov. V ta namen pozdravlja priporočilo iz poročila za izboljšanje analize stroškov za izbor in izvajanje projektov ter opozarja na odgovornost Komisije, da okrepi spremljanje svojih dejavnosti financiranja izobraževanja v izrednih razmerah in dolgotrajnih krizah. Svet ceni prizadevanja Komisije za zagotavljanje boljšega razumevanja stroškov projektov in boljše primerjave predlogov v fazi izbora.

18. Svet poziva Komisijo, naj v celoti izkoristi potencial denarne pomoči in pomoči v obliki bonov kot na splošno uspešnega in stroškovno učinkovitega sredstva humanitarne pomoči. Da bi povečali stroškovno učinkovitost in zmanjšali upravne obremenitve, se humanitarni partnerji spodbujajo, naj se pridružijo usklajenim sistemom za zagotavljanje denarne pomoči, kadar je to mogoče in ustrezno.

DENARNA POMOČ ZA IZOBRAŽEVANJE

19. Svet priznava, da projekti denarne pomoči za izobraževanje krepijo odpornost otrok, zlasti z odpravo fizičnih in finančnih ovir za izobraževanje, omogočanjem otrokom, da sodelujejo v formalnem izobraževanju, zagotavljanjem spodbud za zmanjšanje dela otrok in zmanjšanjem tveganja, da bi se zatekali k negativnim mehanizmom za obvladovanje. Vendar priznava tudi, da teh vrst dejavnosti ni mogoče šteti za dolgoročno rešitev.
20. Svet poziva Komisijo, naj vzpostavi možnosti za dolgoročne rešitve, ki krepijo odpornost, kot je razvoj alternativnih programov in izhodnih strategij za projekte denarne pomoči za izobraževanje, da se prepreči nastanek vrzeli v pomoči. Svet vidi priložnosti za okrepitev strateških in operativnih povezav z dolgoročnimi programi, vključno s socialno zaščito ali dolgoročnimi strategijami za doseganje trajnostnega preživljanja otrok in njihovih skrbnikov na podlagi povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom, kadar je to ustrezno in mogoče.
21. Svet pozdravlja dejstvo, da je Komisija že začela obravnavati priporočila iz revizijskega poročila. Pozdravlja zavezo Komisije, da v celoti izvede vsa priporočila za projekte in dejavnosti izobraževanja v izrednih razmerah in dolgotrajnih krizah, ki se financirajo od januarja 2022, kot je predlagalo Računsko sodišče. Komisijo spodbuja, naj mu poroča o ukrepih, ki jih je sprejela v ta namen.
-